

บันทึกการประชุม

ภาคีพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลครั้งที่ 3/2541

วันอังคารที่ 22 ธันวาคม 2541 เวลา 13.00-16.00 น.

ห้องประชุม 2 ชั้น 2 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ประธานที่ประชุม

ศ.นพ.จรัส สุวรรณเวลา

อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ผู้เข้าร่วมประชุม

นพ.ไพโรจน์ นิงสานนท์

วุฒิสมาชิก, อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นพ.สงคราม ทรัพย์เจริญ

แพทย์ประจำพระองค์ สว.จิตโรดดา

ศ.นพ.วันชัย วัฒนศัพท์

ผู้อำนวยการสถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง

ศ.นพ.อาวุธ ศรีสุกรี

ประธานกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย

นพ.พิพัฒน์ ตังศรีวิทย์

ประธานกองการแพทย์ สภาครีตจักร

นพ.ไศล สุขพันธ์ไพฑาราม

นายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชน

นพ.สมศักดิ์ โล่ห์เลขา

แพทยสภา

กันยา กาญจนบุรานนท์

สภาการพยาบาล

วรรณิการ์ มโนรมย์

สมาคมเทคนิคการแพทย์แห่งประเทศไทย

คุณมานิจ สุขสมจิตร

ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

คุณพงษ์ศักดิ์ พยัฆวีเชียร

บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)

นพ.ชาตรี บานชื่น

รองอธิบดีกรมการแพทย์

แสวง บุญเฉลิมวิภาส

เพ็ญจันทร์ ประดับมุข

พญ.มาลินี สุขเวชชวรกิจ

ผู้อำนวยการแผนงานที่ 3 โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพ รพ.

รศ.ธิดา นิงสานนท์

ผู้อำนวยการแผนงานที่ 4 โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพ รพ.

นพ.อนุวัฒน์ ศุภชติกุล

ผู้ประสานงานกลาง โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพ รพ.

วาระที่ 1 เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นพ.ชาตรี บานชื่น แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ได้มีการประชุม National Forum on Hospital Accreditation มีผู้เข้าประชุมมากกว่าที่เราคาดไว้ ทำให้ต้องตัดจำนวนผู้เข้าประชุมเหลือเพียง 2000 คน ที่สามารถรับได้ มีผู้บริหารจากภาครัฐและเอกชน ตัวแทนองค์กรวิชาชีพต่างๆ ได้ถ่ายทอดโทรทัศน์ในระบบดาวเทียมไปยังเครือข่ายทั่วประเทศ มีการตื่นตัวของบุคลากรทั่วประเทศทุกสาขาวิชาชีพ มีการแบ่งห้องย่อยในการประชุมของแต่ละสาขาวิชาชีพ มีการประกาศเจตนารมณ์โรงพยาบาลคุณภาพเพื่อคุณภาพชีวิต

เมื่อต้นเดือนธันวาคมได้มีการประชุม SEAR intercountry meeting เรื่อง Hospital Accreditation เดิมที่ตั้งใจจะจัดที่ประเทศอินโดนีเซีย แต่เมื่อมาประเทศไทยแล้วพบว่าเราได้ทำเรื่องนี้มาแล้วระดับหนึ่ง ได้ไปดูงานที่ รพ. 2 แห่ง แล้วจึงเลือกประเทศไทยเป็นที่จัดประชุมจากที่ประชุม มีการสรุปมติออกมา เป็น recommendation สำหรับประเทศสมาชิก คือ

- แนะนำให้ประเทศสมาชิก mobilize for political commitment และเขาได้ชื่นชมประเทศไทยที่เราได้ทำงานนี้มีความก้าวหน้าพอสมควร สามารถเป็นตัวอย่างให้แก่ประเทศที่มาประชุม
- ให้มี awareness ในกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา

3. ให้มี **focal point** ในกระทรวงสาธารณสุขของแต่ละประเทศ
4. ให้มี working group สำหรับทำงานเรื่องนี้
5. ได้ให้ตัวอย่างมาตรฐานแบ่งเป็น 5 ระดับ เพื่อให้ประเทศสมาชิกไปเลือกระดับที่มีความเหมาะสมกับประเทศของตน ที่ประชุมชื่นชมว่ามาตรฐานของเราได้พัฒนาไปมากพอสมควร เป็นตัวอย่างที่ดี มาตรฐานที่ดำเนินการอยู่ในโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นมาตรฐานทั่วไปหรือมาตรฐานเฉพาะ หลายอย่างมีเรื่องทางการค้าเข้ามาและมีราคาแพง เช่น JCAHO มี JC international ไปรับจ้างประเมิน รพ.ในประเทศต่างๆ ต้องเสียเงินแพงมาก ISO 9000 ก็เป็นการค้าและมีค่าใช้จ่ายสูง ที่ประชุมไม่แนะนำให้เอามาตรฐานสำเร็จรูปเข้ามาใช้ แต่ให้พัฒนาขึ้นมาใช้เอง
6. ให้มี National Body on HA ซึ่งภาคีฯนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่จะมี
7. การฝึกอบรม
- 8.ให้นำเอา QA กับ HA ไปไว้ในหลักสูตรการแพทย์ทั้งหลักสูตรพื้นฐานและ
9. ให้มีเครือข่ายในประเทศและระหว่างประเทศ
10. เมื่อทำอะไรแล้วให้บันทึกเป็นเอกสารให้เพื่อนสมาชิกได้ทราบ

ประธานได้เพิ่มเติมว่ารู้สึกประทับใจเพราะมีคนตื่นตัวเรื่องนี้มหาศาล เกินกว่าที่เราวางแผนจะรับได้ มาจาก รพ.ที่ไม่เคยเกี่ยวข้องเลย เขาต่อว่าในลักษณะที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้เราต้องมาพิจารณาว่าเราจะปรับยุทธศาสตร์อย่างไร

มีการแสดงผลงานที่เห็นชัดว่ามีแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่างๆมากมายในระบบ เราเพียงประสานความพยายามให้เกิดเท่านั้น

น่าจะทำให้เราสบายใจที่จะดำเนินการต่อ ขอยืนยันว่าไม่ใช่การรับรองเป็นตัวหลัก แต่การปรับปรุงเป็นตัวหลัก การประเมินจากภายนอกเป็นของประกอบ

ขอให้สมาชิกภาคีที่เข้ามาร่วมสบายใจว่าเราอาจจะช้ากว่าความต้องการของสังคม

อ.ประเวศ

ตอนที่เริ่มเราคิดว่าทำอะไรคนจะสนใจ ปรากฏว่าคนสนใจผิดคาด เรารู้แล้วว่ายุคสมัยนี้เป็นยุคสมัยแห่งคุณภาพ ประเด็นใหญ่คือภาคีจะคิดอย่างไรที่จะสนองตอบความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมภาคีฯ ครั้งที่ 2/2541

วาระที่ 3 รายละเอียดขั้นตอนในการพัฒนาและประเมินคุณภาพโรงพยาบาล

อ.จรัส

มองว่าเป็นการบุกเบิก พยายามสร้างองค์ความรู้จากฐานที่มีอยู่ แล้วสร้างองค์ความรู้สร้างคนพร้อมที่จะนำไปใช้ในระบบ หารายละเอียดที่เหมาะสมกับสังคมไทย มองดูขั้นตอนเหล่านี้จะเห็นว่า)ขั้นตอนที่วนเป็นวง วงกรอบ ปฏิบัติ ปรับปรุงกรอบใหม่

กรอบที่วางไว้มีทั้ง 1) คุณภาพที่เป็นของจริง เช่น การบริหารองค์กร 2) ความเห็น 3) ความพยายามที่จะพัฒนา พยายามที่จะป้องกันความเสี่ยงไม่ให้เกิดขึ้นอย่างไร ถ้าพยายามเต็มที่แล้วยังเกิดก็เป็นเรื่องที่ช่วยไม่ได้

การฟังเที่ยวนี้มีรูปแบบต่างไปจากเดิม มีการหมุนและกลับเข้าไปช่วย โดยเน้นจุดที่เขาดูแลตนเอง ต่างจากระบบที่เข้าไปประเมินก่อนและให้เขาปรับปรุง เราเน้นที่ให้แต่ละคนดูแลตนเอง รูปจึงเป็นอย่างนี้

ขอเชิญให้ความเห็นทั้งในส่วนหลักการและประเด็นย่อย

อ.อาวุธ

อยากจะเห็นความตื่นตัวเกิดขึ้นเรื่อยๆ หนที่ 2 จะเป็นตัวทดสอบที่สำคัญในการจัดประชุม มีจังหวัดคล้ายๆกันจะเล่าให้ฟัง ทางอเมริกามีโครงการที่จะรับรองโรงเรียนแพทย์ต่างประเทศที่จะให้ทุนนักเรียนต่างประเทศมาเรียน จากกฎหมายใหม่ของเขา เมื่อออกกฎหมายนี้เขาก็บอกว่า รร.แพทย์ของเราไม่อยู่ในเกณฑ์ที่เขาจะรับรองได้ต่อไป เราหวังว่าบันทึกที่จะติดอยู่และที่อื่นจะเอาบันทึกนี้ไปใช้ เราได้รวบรวมการประเมินต่างๆที่มีอยู่และ defend จนเขารับรองกระบวนการของเราว่ารับรองถูกต้อง ให้การรับรอง 4 ปี ขึ้นต่อไปเราต้องทำว่ามี รร.แพทย์ไหนได้รับการรับรองตามกระบวนการบ้าง

เป็นจังหวะพอดีด้วยกันที่คนสนใจ กลุ่มสถาบันเองก็กำลังสนใจการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนแพทย์ อีกเรื่องหนึ่งคือการพัฒนาคุณภาพบุคลากรซึ่งแพทยสภากำลังทำอยู่ ได้เริ่มแล้ว ถ้ามาสวมกันหมดจะเป็นของที่ดีมากสำหรับประเทศเรา

การประเมินและรับรองคุณภาพ รพ. ถ้าสิ่งที่เกิดใน Forum ครั้งแรก สิ่งที่เราน่าจะเร่งรัดคือ 1) การพัฒนาแบบประเมินตนเอง ออกใช้ให้เร็วที่สุด ไม่ต้องให้สมบูรณ์ 2) การให้ความรู้เขา ซึ่งเราอาจจะกำลังทำอยู่แต่คงไม่ทันเขา น่าจะต้องเร่งรัดมากกว่าการประเมินเองเสียอีก เราอาจจะต้องมีการจัดอบรม trainer เพื่อไป train ต่อ

อ.ไศล

HA กับ ISO 9000 จากการที่มีประชุมคราวที่แล้วมีการตื่นตัวมาก ภาคเอกชนมีมากพอสมควร ตรงนี้เป็นภาระกระตุ้นอันหนึ่ง ภาคเอกชนเองที่ไปให้ความสนใจ เพราะเขามีปัญหาการพัฒนาตัวเขาเอง อยากจะไปเรียนรู้อยากจะศึกษา เพราะข่าวที่ออกไปยังไม่รู้ว่าทำอย่างไร ISO 9000 ถือเป็นโอกาสเข้ามาบุกตรงนี้ในภาคเอกชน ถ้าเข้า HA ไม่ได้จะถูก ISO ดึงเข้าไป มีการให้ความช่วยเหลือ ช่วงของ HA ที่กำลังได้รับความสนใจ ถ้าเราเข้าไปหรือไม่มีการออกข่าวให้กับ รพ.ที่สนใจได้เข้าใจหรือเริ่มต้นอะไรได้บ้าง เขาคงจะถูก ISO ดึงเอาไป น่าเสียดายทางเศรษฐกิจ คิดว่า ISO จะไม่ให้ประโยชน์กับส่วนรวมของประเทศ นอกจาก รพ.ที่ทำกับต่างประเทศ ไม่อยากให้ HA หยุดการเคลื่อนไหวตรงนี้ ทำอย่างไรจะให้เขาไปเริ่มต้น แม้แต่

ขั้นตอนแรกก็ยังไม่ได้เริ่ม เขาคิดว่าคู่มือเหล่านี้จะต้องเขียนตามระบบ HA ทำความเข้าใจ ให้เวลากับเขานิด คนอื่นที่สมัครมาก็น่าจะให้เขามาร่วม สมาคมเป็นภาคธุรกิจที่เอา ISO เข้าไปเปรียบเทียบมากไป และชี้นำไปทางโน้นว้าง่าย มีคนเข้ามาสนับสนุนเรื่องนี้มาก

ทางสมาคมก็เรียกร้องให้พวกเราจัดในกลุ่มพวกเรา ถ้ามีเรี่ยวแรงที่จะทำก็จะทำให้กับสมาชิกของสมาคม ถ้าเป็นไปได้จะขอความร่วมมือจากทางนี้

อ.จรัส

เห็นชัดว่าความต้องการการฝึกอบรมในเรื่องนี้มีมาก มีการต่อว่าที่ไม่ได้รับทราบรายละเอียด ขอให้ฝ่ายเลขานุการไปคิดว่าจะระดมใครมาช่วยได้อย่างไร ทางสมาคมอาจจะเข้ามาช่วยจัดการและให้ทางนี้เป็นวิทยากรให้

อ.พิพัฒน์

เป็นไปได้หรือไม่ที่จะจัดทำ regional workshop เพื่อให้คนมีโอกาสเข้าร่วมได้มากขึ้น

อ.จรัส

จะต้องพิจารณาการใช้สื่ออื่นๆด้วย

อ.วันชัย

การโฆษณา ถ้า รพ.นั้นเหมือนกับคนที่ได้รับประกาศเกียรติคุณว่ามารยาทดีเด่น ก็เป็นเหมือนเครื่องมือที่ต้องค่าของเขา ไม่น่าจะเสียหายเกินไปนัก ดีเสียอีก ที่คนทั้ง รพ.จะได้รับรู้ว่าเราเป็น รพ.ดีเด่นและต้องรักษาความดีไว้

มานิจ

การโฆษณาเป็นสิทธิ และสมควรกระทำ แต่ที่พูดนั้นคือการตั้งสาขาแล้วถือโอกาสโฆษณาว่าได้รับการรับรองแล้ว มีอาหารบางอย่างซึ่งคนประกอบอาหารออกไปตั้งร้านเองก็ถือโอกาสเอาคำรับรองนั้นไปใช้ด้วย ควรจะหาทางป้องกันไม่ให้พวกฉวยโอกาสนำคำรับรองไปใช้ในทางมิชอบ

อ.สงคราม

อยากจะให้เน้นหนักในเรื่องการพัฒนาก่อนที่จะมุ่งไปสู่การรับรองมาตรฐาน การที่มีนาร่องมา 35 แห่งเป็นของดี แต่เราไม่อยากจะเห็น รพ.ใดรพ.หนึ่งเป็นรพ.แรกแล้วนำมาโฆษณา เราอยากให้เห็น รพ.เป็นจำนวนมากได้รับการรับรองมาตรฐาน ควรจะให้ รพ.ที่อยู่นอกโครงการ จะด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม ให้มีวิทยากรหรือมีการให้ความรู้ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการมุ่งไปสู่ รพ.ทั้งหมด อยากจะเห็น รพ.ต่างๆทั่วประเทศพัฒนาไปด้วยกันแม้ว่าจะไม่พร้อมกันถึงเวลาที่จะรับรองอยากให้เห็น รพ.จำนวนมากเข้าถึงมาตรฐานที่เราวางไว้ เรื่องที่เราต้องการก็คือจุดมุ่งหมายของเราต้องการให้ รพ.ที่มีมาตรฐานที่ดีสำหรับคนไข้ สำหรับประชาชน รพ.อาจจะไม่ถึงมาตรฐานอีก 5% ก็เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

อ.ไศล

คำรับรองเป็นค่าอันหนึ่งที่อาจจะไปสร้างประโยชน์ คงจะมุ่งมาทางภาคเอกชน ตรงนี้ต้องมีแน่ๆ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ถ้าการใช้การรับรองนั้นไปใช้ในลักษณะที่นอกขอบเขต ที่เราไป

ดูแคนาดา ถ้าเราออกกฎเกณฑ์ที่ดีก็คงจะไปทำประโยชน์ในทางที่ผิดไม่ได้ พรบ.
สถานพยาบาลใหม่ก็มีบทบัญญัติควบคุมการโฆษณาอยู่แล้ว ได้ร่างกฎกระทรวงแล้วแต่ยัง
ไม่ได้ผ่านไปทาง ครม. ในกรอบที่ให้การประชาสัมพันธ์นั้นก็มีขั้นตอนที่ชัดเจนขึ้น ทำให้การ
ทำอะไรนอกกรอบลดลง ทาง HA ก็ต้องให้กรอบที่ชัดเจน แคนาดาก็ทำอะไรไม่ได้ มีแผน
หนึ่งติดที่ รพ.ประชาชนเห็นก็รู้ ถ้าองค์กรได้ออกข่าวเพียงแต่เชื่อว่าใครได้บ้างก็คงจะได้ คำ
รับรองก็มีประโยชน์ ทำให้คนที่ไม่ยอมทำนั้นอยากทำขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชน ไม่ใช่
เพื่อการโฆษณา

อ.สมศักดิ์

อันนี้เป็นมาตรการอันหนึ่งสำหรับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับการดูแล
อย่างมีมาตรฐาน ของอเมริกาถ้าไม่มีมาตรฐานบริษัทประกันจะเบิกเงินไม่ได้ เอกชนมีความ
สนใจมานาน แต่เมื่อทำการประเมินตนเองแล้วไม่มีแนวทางที่ชัดเจน พอทำISO9002 จะง่าย
ขึ้นเพราะมีเอกชนมาสอน ในเวลาอีกไม่นานก็จะได้รับการรับรอง ถ้า รพ.ได้รับ HA จะเป็นการ
ช่วยเหลือประชาชน เราต้องการคนกลุ่มหนึ่งไปช่วยให้คำแนะนำ ไม่ต้องกลัวโฆษณา เพราะ
ทุกคนต้องมีหมด ไม่มีจะเดือดร้อน ในอนาคตประกันอาจจะต้องเขามาควบคุม ถ้าไม่มีคุณภาพ
จะไม่จ่าย ตอนนี้องค์กรคนเข้าไปช่วยสอน

สมอ.ไม่รู้เรื่องการแพทย์ ภาคเอกชนจะคล่องกว่า รู้ว่าต้องทำอะไร ทำให้ต้องเสีย
เงินให้ต่างประเทศ สมอ.จะเข้มงวดกว่า รามาตกเพราะคนตรวจก็ไม่มี คนทำก็ไม่มี

อ.จรัส

เราต้องดูว่าจะให้ความรู้แก่สังคมได้อย่างไร จึงจะเข้าใจว่าเรากำลังทำอะไร ไม่ถูก
หลอก การรับรองหมายความว่าอย่างไร

พงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร

ได้มีโอกาสเข้าประชุม forum รู้สึกตื่นเต้นมาก นั่นไม่ใช่ fashion เป็นความต้องการ
จริง สังคมได้บีบเขาว่าต้องมีอะไรเป็นเกณฑ์ในการรับรอง มีการแข่งขันกันสูงทั้งรัฐและเอกชน
มีหลายระดับ

ในสายตาคนนอกมองเห็นความแตกต่าง ความรู้สึกที่มีในการประชุมครั้งแรกเป็นอีก
อย่าง ในวันนี้มีความรู้สึกอีกอย่าง เรากำลังพูดเรื่องเดียวกัน แต่เราไปห่วงใยในเรื่องอดีต ไม่
เชื่อใจ มีภาพหลอนเก่าๆของการทำงานเข้าขามเย็นขาม เรายังคงใช้ข้อมูลเก่าๆ การแข่งขัน
การประชุมในวันนั้นคือการแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการโรงพยาบาลมีอุดมคติหรือมีความ
ต้องการที่จะให้การรักษายาบาลมีคุณภาพและประสิทธิผลที่สุด สอดคล้องกับจริยธรรมของ
แพทย์มากที่สุด ถูกวิพากษ์วิจารณ์น้อยที่สุด ความหวังใญ่ว่าจะมีการใช้ผลการรับรองในทางที่
ไม่ถูก เราสามารถกฎเกณฑ์มาจัดการได้

ประเด็นที่ผมสนใจคือขณะนี้เรามีเงื่อนไขของเวลากำหนดอยู่ โครงการนี้เป็น
โครงการวิจัย แต่ความสนใจมีมากกว่า รพ.เหล่านี้ต้องการพัฒนาตัวเขาเอง แต่เข้าไม่รู้ว่าเขามี
เกณฑ์วัดอย่างไร เป้าหมายของเราคือพัฒนาโดยพื้นฐานทางคุณภาพที่เราต้องการก่อน

รับรองตามมาที่หลัง ขณะนี้ผมมีความเชื่อว่า รพ.หลายแห่งได้พัฒนาคุณภาพไปภายใต้มาตรฐานอยู่แล้ว แต่ว่าป้องกันการใช้ประโยชน์หรือการต่อเงิน

ถ้าเรามีระยะเวลาที่จำกัด ภาคนี้นี้คงจะต้องเอาสิ่งที่จะเอาสิ่งที่เขียนไว้ว่ารูปแบบของภาคจะไปอย่างไร จะทำงานอย่างไรกับเวลาที่เหลือ กับสิ่งที่คนต้องการ การรวมตัวอย่างหลวมๆ จะรับความต้องการนี้ได้ทันหรือไม่ เราต้องการมาตรฐาน รพ.ของเรา กับของนานาชาติ ถ้าเราทำไม่ทัน คนก็จะไปแสวงหา ISO ซึ่งมีความจำเป็นในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน เขาควรรู้ว่า ควรจะเสียเงินเสียทองมากน้อยขนาดไหน ควรจะมีมาตรฐานอันนั้น

มาตรฐานของเราควรจะเป็นที่รับรองของระดับโลก ภูมิภาคนี้เราสามารถนำรายได้เข้าประเทศไทย ถ้าเราทำให้เป็นมาตรฐานที่ทั่วโลกยอมรับ ภาคที่เริ่มขึ้นมาเรามีเวลาอีกไม่เท่าไร ควรจะทำอะไร แล้วมาดูว่าจะมีรูปแบบการทำงานอย่างไร แล้วค่อยไปพูดกันในรายละเอียด

อ.จรัส

ที่ทำเป็นภาคก็เป็นการทดลอง จะมีรูปแบบอย่างไรก็เป็นคำถาม แผนของเราจะไว้ช้ากว่า แต่ที่มีความเร่งด่วนเกิดขึ้น ขอให้ข้ามไปพิจารณาวันที่ 4 ได้เลย

เพ็ญจันทร์

มีประเด็นที่อยากจะเรียนเพิ่มเติม คือ การเคลื่อนของกระแสสังคมไปเร็วกว่าภาค เราต้องทบทวนว่าจะปรับโครงสร้างในการทำงานอย่างไร จึงจะทัน มิฉะนั้นการดำเนินการจะไม่ได้ผลอย่างที่เรายกให้เป็น

มองจากภายนอก ทำไม ISO จึงมีชื่อเสียงโด่งดัง จะเห็นว่ามีการให้ข้อมูลทางสื่อมาก แต่ HA มีการให้ข้อมูลทางสื่อน้อย เรามีสื่อถึง 2 ท่านอยู่ตรงนี้ ถ้าท่านจะสรุปให้เข้าใจได้ง่ายๆ จะทำให้สังคมได้รับทราบ HA มากกว่าปัจจุบันนี้

องค์กรวิชาชีพก็พร้อมและอยากจะทำร่วมกัน แต่ยังหาผู้รู้ไม่ค่อยจะได้ ถามจากท่านหนึ่งก็ได้มาหน่อยหนึ่ง กลุ่มที่จะฝึกอบรมเป็นกลุ่มสำคัญ ท่านอาจารย์ที่เกษียณอายุไปแล้วถ้าเชิญมาร่วมจะให้ประโยชน์ได้

อ.ประเวศ

ที่คุณพงษ์ศักดิ์พูดว่าเราคิดในกระบวนทัศน์เดิม ไม่น่าจะต้องไปวิตกกังวล การตั้งคำถามว่าใครจะรับรองน่าเชื่อถือไหม เป็นเรื่องความไม่ไว้วางใจ แต่ที่เราเปลี่ยนไปแล้ว อย่ายังกังวล

ยุทธศาสตร์ใหญ่คือทำอะไรจะพัฒนา รพ.จำนวนมาก เคลื่อนตรงนี้ ใช้ตรงนี้เป็นยุทธศาสตร์ที่จะสร้างคนขึ้นมา ต้องไปคิดในแง่การจัดการว่าสมาคม รพ.เอกชนจะ organize อย่างไร ภาครัฐจะ organize อย่างไร เราสร้างเครื่องมือมาพอสมควร สร้างวิทยากร สร้างแรงจูงใจ ให้มีคนที่จะเข้ามาทำเรื่องนี้ให้มาก ถ้าช้าจะเสีย คนเขาอยากได้ เขาก็จะไป ISO และเกิดปัญหา ต้องปรับตรงนี้ ให้มีการฝึกอบรมขนานใหญ่ หลายคนจะทำเองได้เก่ง กลายเป็นวิทยากรจำนวนมาก

อ.วันชัย

มาตรการทางสังคมเป็นกระแสตรวจสอบตลอดเวลา ไม่น่าจะมีปัญหา เราคงต้องตั้งองค์กรให้ชัดเจน เป็นนิติบุคคลเพื่อว่าประธานจะได้ไม่ถูกฟ้อง องค์กรที่ตั้งเร็วที่สุดคือมูลนิธิ แล้วเคลื่อนออกไป เห็นด้วยว่า ISO เข้ามาแข่ง

พายัพ

ดูแลในเรื่องของรัฐวิสาหกิจก็มีการประเมิน อยากจะเอาหลักการมาใช้

1. อุปกรณ์
2. องค์กร ควรจะมีลักษณะคล้าย TRIS ทำหน้าที่ rating อาจจะเป็นมูลนิธิซึ่งจะมีปัญหาเรื่องการระดมเงินทุน หรือองค์กรมหาชนอิสระ จะเป็นราชการที่เป็นอิสระ มีความคล่องตัวมาก การสนับสนุนจากภาครัฐหรือเอกชนจะมีช่องทางที่เข้ามาได้ แหล่งเงินทุนจะมีความแน่นอนกว่า องค์กรจะทำหน้าที่อะไร หน้าที่ขององค์กรสำคัญ 3 อย่างคือ ก) คุณภาพบริการ ข) ประสิทธิภาพของการบริหารงาน ค) สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าหรือคุ้มครองผู้บริโภค
3. การพัฒนาคุณภาพ หลีกเลี้ยงไม่ได้ต้องมาเชื่อมโยงกับการรับรอง จะเอาไปใช้อย่างไรไม่ใช่เรื่องสำคัญ การพัฒนาคุณภาพไม่น่าหวังถ้าเรามีระบบที่ดี ตรวจสอบได้ สิ่งที่ยากจะเน้นคือการพัฒนาคุณภาพจะต้องเน้นคนไขเป็นศูนย์กลาง ถ้าเราเน้นตรงนี้ปัญหาในเรื่องของ accountability จะหมดไป
4. วิธีการ ที่จะเอามาใช้ไม่ว่าจะเป็น ISO หรือ HA ในส่วนของกระแส ISO ฮิตมาก แต่ก็อยากจะเรียนว่าในกระแสนั้น ISO เป็นเรื่องของการพัฒนากระบวนการผลิตและการบริหาร เห็นผลงานเพราะเป็นรูปธรรม แต่สิ่งที่สำคัญที่เราต้องการ HA เป็นเรื่องของการพัฒนา ควบคู่กันคือเป็นวิชาชีพ นอกจากการพัฒนาแล้วยังเป็นเรื่องของวิชาชีพ ถ้าเราหลงกระแสพัฒนาตามแบบอุตสาหกรรม มันจะไม่ได้ตั้งเจตนารมณ์ที่เอาผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง ตรงนี้อาจจะไปได้ช้า แต่เราต้องเร่งไม่อย่างนั้นจะถูก ISO กลืน

อ.ประเวศ

องค์กรต้องมีความคล่องตัว ดังนั้นต้องไม่ใช่หน่วยราชการ ที่เหลือจะเป็นอะไร มูลนิธิ, เอกชนไม่คำก่าไร, กม.องค์กรมหาชนอิสระ ซึ่งเป็นของรัฐแต่ไม่ใช่ระบบราชการ

อ.สมศักดิ์

อยากให้เป็น non profit ซึ่งไม่เกี่ยวกับรัฐบาล คนที่ได้ประโยชน์ก็ต้องจ่ายเงินอยู่แล้ว จะทำให้คนเชื่อถือเพราะโปร่งใส จะคล่องตัวดีมาก

อ.แสวง

เห็นด้วยกับ อ.สมศักดิ์ การตั้งเป็นมูลนิธิจะยืดหยุ่น และจะเบี่ยงเบนไป องค์กรนี้ไม่น่าจะมีปัญหาขนาดนั้น ถ้าทำได้ non profit น่าจะไปได้ดีกว่า

อ.สงคราม

ในรูปแบบที่ 1 และ 2 พอเข้าใจ แต่ non profit ต้องบอกว่าเป็นนิติบุคคลหรือไม่ จะตั้งเป็นอะไร ถ้าตั้งเป็นสถาบันหรือชื่ออะไร เราก็เชื่อว่าคงไปจดทะเบียนได้

สำหรับ พรบ.องค์การมหาชนอิสระ ไม่มีความรู้เลย

คุณพ่ายพ

ปัญหาในเรื่องการทำงานเป็นภาคี ส่วนของราชการมีกฎระเบียบมาก และไม่สามารถทำเป็นภาคีได้ เมื่อติดระเบียบ องค์การมหาชนอิสระหมายความว่าในส่วนของการดำเนินงานต่างๆ นั้น เป็นนิติบุคคล สามารถทำงานเป็นภาคีได้ แหล่งเงินรัฐบาลจะให้เงินสนับสนุน ในส่วนของการรายได้จากการบริจาคหรือการคิดค่าบริการก็จะเป็นกองทุนขององค์กรอิสระนั้น องค์กรสามารถสร้างกฎระเบียบของตัวเองผ่านคณะกรรมการ โดยไม่ได้พึ่งพาอาศัยระเบียบราชการ สิ่งที่สำคัญคือไม่ต้องเสียภาษี ไม่ว่าจะเป็มูลนิธิหรือ non-profit ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล นอกเสียจากจะได้รับข้อยกเว้นจากรมต.คลัง ซึ่งต้องมีเงื่อนไขต่างๆ ในการยกเว้นภาษี เป็นการเสียภาษีจากรายรับ เมื่อหักแล้วมีรายได้สูงกว่ารายจ่าย ส่วนที่เป็นรายได้สุทธิก็ต้องเสียภาษีอีก

อ.ประเวศ

ถ้าตั้งเป็นสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพ รพ. ตัวอย่างขององค์กรที่เป็นอิสระคือ สวรส. ซึ่งตั้งขึ้นโดยกฎหมาย มีความคล่องตัว เป็นนิติบุคคล ถ้าจะเอาเร็วก็ให้อยู่กับ สวรส. ก่อน แล้วเรามีเวลา ถ้าอยากออกเป็นเอกชนก็ใช้ชื่อเดิม ไปจดทะเบียนเป็นบริษัท not for profit organization ออกง่าย ภาคีเราก็อยู่เหมือนเดิม

อ.สมศักดิ์

การรับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล สุดท้ายจะอยู่ภายใต้อิทธิพลของเขาหรือไม่

อ.ประเวศ

มีได้มากถ้าไม่ระวังให้ดี รัฐบาลอานันท์ออก กม.มา 3 องค์กร สกว.ครั้งหนึ่งมี รมต. สำนักนายกอยากปลด อ.สิปปนนท์ ผมไปยันไว้ได้ 6 เดือน สำนักนายกอยากจะมาควบคุม เพราะต้องมี รมต.รักษาการตาม พรบ. สำนักปลัดอยากมาควบคุม

สวทช.อยู่กับ ก.วิทย์ ธุรกรรมช.คนหนึ่งทำจนปวดหัว ถ้ารับงบประมาณจากรัฐบาลจะถูกรัฐบาลเช่น ถ้าออกเป็นเอกชนและเลี้ยงตัวเองได้จะคล่องตัว

อ.สมศักดิ์

ต้องทำให้เลี้ยงตัวเองได้ เสียภาษีไม่เป็นไร

อ.ประเวศ

มีลูกค้ามากขนาดนี้ไม่น่ามีปัญหาเลี้ยงตัวเองไม่ได้

มานิจ

ประเด็นสำคัญน่าจะอยู่ตรงที่ว่าหน่วยงานหรือองค์กรที่เราตั้งขึ้นได้รับการยอมรับขนาดไหน ถ้าตั้งเป็นมูลนิธิแล้วไม่ได้รับการยอมรับก็ไม่มีประโยชน์

รัฐธรรมนูญอนุญาตให้เราพร้อมตัวกันทำอะไรก็ได้ที่ไม่มีกฎหมายห้าม ไม่ต้องมีกฎหมายมารับรอง ในเรื่องนี้น่าจะตั้งโดยไม่ต้องเป็นมูลนิธิหรือบริษัท ตั้งกรรมการ มีคนบริหารงาน ส่วนเรื่องที่จะรับเงินรัฐบาลแล้วรัฐบาลไม่เข้ามาใช้อิทธิพลนั้นคงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก

เสนอว่าให้ตั้งเป็นหน่วยงานโดยไม่เป็นบริษัท ไม่เป็นมูลนิธิ การขอยกเว้นภาษีไม่ใช่ ง่าย ๆ ต้องทำเรื่องเสนอ ให้รมต. คลังเห็นชอบ เสนอกรม. ส่วนเรื่ององค์กรมหาชนอิสระถ้ากรม. ออกมาแล้วเห็นว่าดีเราก็ไปเข้าที่หลังได้ ไม่ต้องไปรวมอะไรกับใคร

อ. ประเวศ

สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นจะเกิดจากการก่อตัว ถ้าให้ใครแต่งตั้งจะลำบาก แต่ต้องการความเป็นนิติบุคคลเพื่อรับเงิน

อ. วันชัย

เห็นว่าต้องเป็นนิติบุคคลจึงเสนอตั้งเป็นมูลนิธิ และมีโอกาสได้รับยกเว้นภาษีด้วย

อ. สงคราม

เห็นด้วยว่าเราควรเป็นองค์กรอิสระ จะเป็นในรูปแบบไหน มูลนิธิหรือการรวมตัวตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มีอีกแบบหนึ่งซึ่งคิดว่าเป็นสิ่งที่เราน่าจะต้องพิจารณาคือสมาคม เราอยากจะให้ทุก รพ. มีส่วนร่วมกับองค์กรนี้ อย่าไปคิดว่าเราตั้งองค์กรนี้เพื่อไปควบคุม อย่างนี้ก็เป็นสมาคม การจะเสียภาษีหรือไม่ ไม่น่าจะเป็นปัญหา ถ้าเราทำให้ถูกระเบียบปฏิบัติ เราก็มีสิทธิจะได้รับการยกเว้นภาษี มีความเห็นไปในทางสมาคม ด้วยเหตุผลว่าเราต้องเป็นนิติบุคคล การไม่เป็นนิติบุคคลในเบื้องต้นพอทำได้ แต่ในอนาคตเราต้องเป็นนิติบุคคล และเราจะต้องเข้าสู่ international ซึ่งควรจะเป็นนิติบุคคล เพื่อจะไปร่วมประชุมกับต่างประเทศได้

องค์กรมหาชนอิสระน่าจะพิจารณาที่หลังดีกว่า การจดทะเบียนสมาคมหรือมูลนิธิต้องใช้เวลาบ้าง มูลนิธิไม่ตรงวัตถุประสงค์เพราะต้องได้รับเงินบริจาค

อ. ประเวศ

ทำมูลนิธิมาก มีทั้งข้อดีและข้อติด ข้อติดคือเรื่องการเงินการทอง ผู้ตรวจบัญชีจะไม่สบายใจ เช่น ให้ไปจดทะเบียนเป็นบริษัทเพราะพิมพ์หนังสือ ของมีชัยมีทั้งมูลนิธิ สมาคม และ private แล้วแต่ว่าจะมาในแง่มุมไหน

มูลนิธิเรามีมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติอยู่แล้ว ตัวสมาคมก็มาคิดว่าถ้าคนทั้งหมดมาร่วมกันเป็นสมาคมก็น่าจะดี คำถามคือเรื่องทั้งหมดอาจจะทำเป็นขั้นตอน

ถ้าจะตั้งสถาบันแล้วอยู่กับ สวรส. หรือมูลนิธิสาธารณสุข เขาก็ไม่มาว่าอะไร แล้วก็ใช้เวลาคิดเรื่องสมาคม

อ. สมศักดิ์

พอเป็นมูลนิธิจะเก็บเงินไม่ได้ ต้องตั้งเป็นสมาคม ไม่อยากให้เข้าไปรวมกับรัฐบาล หรือเป็นมูลนิธิซึ่งเก็บเงินไม่ได้

อ. สงคราม

ภาษี ถ้าเป็นมูลนิธิที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษี สามารถเรียกเก็บเงินได้ แต่ถ้าได้รับการยกเว้นแล้วจะมีการตรวจสอบ ให้ส่งบัญชีทุกปี ต้องไปอยู่กับมูลนิธิที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษี

พงษ์ศักดิ์
คงต้องเป็นองค์กรอิสระ เราน่าจะใช้เวลามองโครงสร้างว่าจะต้องมีกลุ่มไหนบ้าง ใครจะเข้ามาทำงาน จะมีเจ้าหน้าที่เท่าไร จะหาเงินหาทองมาอย่างไร

อ.ประเวศ

ถ้าอย่างนั้นก็ตั้งสถาบันชื่อนี้ อาศัยคณะกรรมการภาคีเป็นกรรมการนโยบาย ให้ไปคิดวางยุทธศาสตร์การทำงาน อาจจะสังกัด สวรส.ก็ได้ เป็นองค์กรซึ่งเป็นอิสระอยู่แล้ว

พงษ์ศักดิ์

ถ้าตัวบุคคลมีไม่มาก ก็จะจำกัดแหล่งที่มา ถ้ามาจาก สธ.ทั้งหมดภาพที่ออกมา ก็จะฉายไม่เห็นความเป็นอิสระ ในกรรมการบริหารจะมีตัวที่จะบอกได้ว่าใครจะทำอะไร การผลิตเอกสารการอบรม มูลนิธิหมอชาวบ้านอาจจะช่วยได้

อ.ประเวศ

ขอให้ผู้ทำงานไปคิดงาน และดูว่าใครที่จะเหมาะ ที่จะช่วยงาน จะต้องกำหนดว่าใครจะไปทำเรื่องอะไร ให้ทางฝ่ายปฏิบัติไปคิดงานและหาคนมาทำงาน

อ.พิพัฒน์

ควรจะมีการกำหนด by law ขึ้นมาก่อนเพื่อจะได้ถูกต้อง

อ.กัญญา

อยากจะทราบว่าจะตั้งชื่อได้หรือไม่ พยายามตั้งต้นต้นมาก ทำเรื่องมาตรฐานมานานแล้ว พอเขาถามว่าจะปรึกษาใคร ภาคีเป็นใคร

ควรจะมีการสร้างการฝึกอบรมแบบ change agent

หวังว่าจะได้ชื่อองค์กร

อ.ประเวศ

แต่ละวิชาชีพจะเชื่อมกับองค์กรของตน

พงษ์ศักดิ์

น่าจะมีสมาคมคุ้มครองผู้บริโภคให้เข้ามาอยู่ในคณะกรรมการด้วย

พ.วิพุธ

สวรส.ยินดีที่จะรับไว้ และไม่เข้ามายุ่งมาก หวังว่าจะเป็นสถาบันอิสระในอนาคตอันใกล้

อ.ประเวศ

กม.อเมริกันก้าวหน้ามาก ระบุว่าต้องจัดงบประมาณให้เท่าไร และห้ามรัฐบาลเข้าไปยุ่งเกี่ยว

พ.ชาติรี

อยู่ใน 2 ส่วน สนับสนุนที่งานที่ทำเรื่องนี้ และในส่วนราชการ ในระยะเริ่มต้น ทางองค์กรซึ่งมีลักษณะที่งานวิจัย คนที่ทำงานมาจากราชการเกือบทั้งหมด เมื่อมีความต้องการสุ

มมาก มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งสถาบันที่มีความเข้มแข็ง ยังนึกไม่ออกว่าทำอย่างไรจะได้เร็ว ในตอนนี้ยังต้องอาศัยราชการเข้าไปอุ้มอยู่มาก จะบอกว่าเป็นอิสระที่เดียวก็อาจจะยาก

ในส่วนของการราชการ แต่ละแห่งใน สธ.คงจะต้องตั้ง focal point ในการพัฒนาของตนเอง องค์กรที่เกิดขึ้นใหม่คงจะเป็นองค์กรที่พัฒนามาตรฐาน ให้ความรู้ และรับรอง

ภาคีในอนาคตจะใหญ่กว่านี้ จะไม่ตายตัว มีความหลวม แต่จะกว้างมากกว่านี้
วรรณิการ์

องค์กรวิชาชีพมีส่วนในการจัดประชุมวิชาการ องค์กรวิชาชีพก็ตอบรับกระแส มี โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน ทำ presurvey ใช้เกณฑ์เดียวกันกับที่ดู 35 รพ.

ขอนัดประชุมในอีก 3 เดือนข้างหน้า

พงษ์ศักดิ์

ทางเภสัชมีความสำคัญมากใน รพ.และการรักษา ขณะนี้มีปัญหามากในการใช้ยา ภาคี นี้ควรจะมีเภสัช เขาจะมีโอกาสเข้ามาร่วมทำงานกับแพทย์

อ.ประเวศ

เราต้องการวิชาการและเอาชนะอำนาจ สังคมไทยทำงานโดยใช้อำนาจ ผมอยู่อเมริกา เขียนใบสั่งยา เภสัชที่ห้องยาเดินชั้นมาบอกว่าเขียนไม่ถูก แต่ในเมืองไทยทำไม่ได้ เราอยาก ให้เมืองไทยมีระบบนี้ขึ้น ใน รพ.ทั่วไปทำไม่ได้เพราะเคยกับอำนาจเป็นชั้นๆ

ธิดา

เภสัชกรมีส่วนร่วมมาตั้งแต่แรก ดีใจที่โครงการนี้เป็นตัวนำร่องทำให้เรานำมาตรฐาน วิชาชีพเข้าไปปฏิบัติ สมาคมเภสัชกรรม รพ.ได้ออกไปตรวจเยี่ยมแผนกเภสัชกรรม 11 แห่ง ได้อะไรออกมาจากที่เราเอาร่ม HA เป็นตัวนำเข้าไป ทางภาคีไม่ได้ทอดทิ้งเภสัช ร่วม อยู่ด้วยตลอดเวลา

อ.กิตติ

3 เดือนจะนานเกินไปหรือไม่ เพราะระยะเวลาที่จะทำอะไรจะสั้นเข้ามา ขอให้ เป็น 2 เดือน

พงษ์ศักดิ์

กรรมการกระตือรือร้น เหมือนการสร้างบ้าน ขอให้ พ.อนุวัฒน์ไปเขียนแบบบ้าน ในช่วงนี้ถ้ากรรมการกระตือรือร้นก็ขอเอาแปลนมาดูใน 1 เดือน มานั่งคุยกันในรายละเอียด

อ.อาวุธ

ให้ทำเป็นหนังสือเวียน ให้กรรมการตอบ และเมื่อถึงเวลา 2-3 เดือนก็เชิญประชุม สรุปขอเชิญประชุม 2 เดือน

อ.สุชาติ

ถ้ากลุ่มทำงานจะประชุมอะไรอยู่แล้วก็เชิญกรรมการมาร่วมด้วย

อ.ประเวศ

ต้องเชิญเป็นเรื่องเป็นราว เพราะกรรมการยุ่งมาก